

VLAAMSCHE NIEUWS, Het, Antwerps dagblad, op 14 januari 1915 door naamverandering uit De Vlaamsche Gazet (z. aldaar) ontstaan.

Aanvankelijk was dit neutraal Vlaamsgezind blad eigendom van Alfons Baeyens en zijn zoon Peter Benoit Baeyens, die tevens de redactie waarnamen.

Op 27 juni 1915 verscheen het blad echter met een nieuw programma. August Borms en Albert van den Brande waren voortaan de „afgevaardigden van de opstelraad”. Van een vooruitstrevend liberaal blad werd Het Vlaamsche Nieuws nu een algemeen Vlaams dagblad, dat zich boven alle partijpolitiek wilde stellen, maar de Vlaamse strijd onverdroten zou voortzetten. A. Baeyens richtte toen een nieuw dagblad op, nl. De Antwerpsche Courant. Baeyens bleef nochtans eigenaar van Het Vlaamsche Nieuws. Daar botsingen tussen beheer en redactie niet uitbleven, kon het blad, dank zij de financiële steun van F. Loquet, een antiquair, gekocht worden. Op 8 januari 1917 werd de samenwerkende vennootschap De Vlaamsche Pers opgericht, die het beheer kreeg over Het Vlaamsche Nieuws. Raf Verhulst werd nu hoofdredacteur, met naast zich Borms en Van den Brande. Medewerkers aan het blad waren o.a. K. Angermille, A. Borgers, R. de Clercq, A. Jacob, J. Gondry, Herremans, G.P.M. Roose, P. van Ostaijen, R. van Genechten en A.L. Faingnaert.

De oplage van het blad vóór juni 1915 bedroeg 14.000 exemplaren. De oplage steeg daarna nog en schommelde eind oktober 1915 tussen 15 en 18.000. Na de overneming in januari 1917 moet ze sterk gedaald zijn, zoals blijkt uit de verslagen van Von der Lancken, die voor de periode februari - juli 1917 van 10 tot 12.000 exemplaren spreken. Het blad kreeg maandelijks financiële steun van de Duitsers.

In Het Vlaamsche Nieuws verschenen in de periode januari - juni 1915 regelmatig klachten over de taaltoestanden. De sfeer van de vooroorlogse V.B. overheerste hier nog. Pas na 27 juni 1915 kregen de artikelen een andere strekking: het blad begon geleidelijk naar het activisme te evolueren. Het verhief krachtig de stem tegen het frans-kiljonisme, tegen de regering die er niets tegen ondernam, en wat later ook tegen de passieven, die zich vastklampten aan loyauteit en aan de vooroorlogse V.B. In zijn houding tegenover de bezetter en de Flamenpolitik evolueerde het blad van een zekere vijandigheid naar Duitsgezindheid. Het aanvaardde geleidelijk alle door de bezetter genomen besluiten. In Vlaams opzicht wilde het nochtans alleen weten van een onafhankelijk Vlaanderen: bestuurlijke scheiding, los van Wallonië en zelfs los van elk Belgisch staatsverband, maar ook onafhankelijk van Duitsland.

Hierdoor versterkte het blad de Jong-Vlaamse rijen. Tegen het eind van de oorlog moest Het Vlaamsche Nieuws toegeven dat de bezadigder opvattingen van de unionisten meer kansen hadden gehoord te worden.

LITERATUUR : *Les archives du Conseil de Flandre* (1928); - R. van Sint-Jan, *Die politische Presse Belgiens*, in *Zeitungswissenschaft*, XIV (januari-november 1929); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914 / 1939*, I (1969); - A. Baeyens, *Het activisme te Antwerpen* (licentiaatsverhandeling Kath. Univ. Leuven, 1973). ANNE BAEYENS